

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 168

van **ANNICK DE RIDDER**

datum: 3 november 2022

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Opleiding binnenvaart - Opleidingsschip Themis 2

Gezien het huidige tekort aan personeel in de binnenvaartsector, is het cruciaal om in te zetten op een sterke opleiding binnen, en voldoende doorstroming naar, deze sector. Daarom is er een tijd geleden een interdepartementale werkgroep onderwijs/mobiliteit opgezet die een aantal knelpunten inzake de nieuwe EU-richtlijn binnenvaart moet behandelen. Een goed initiatief en een teken dat de toekomst van de leerlingen binnenvaart serieus wordt genomen. Wel moet er gezegd worden dat er over één belangrijk element weinig duidelijkheid is, namelijk het opleidingsschip Themis 2.

Momenteel is het schip eigendom van de DAB Vloot en is de Scheepvaartschool hoofdgebruiker en dus verantwoordelijk voor alle kosten. Daarnaast wordt het schip ook ingezet door de examencommissie van De Vlaamse Waterweg (DVW) voor het afnemen van binnenvaart gerelateerde praktijkexamens. Met andere woorden een belangrijk element voor de praktische educatie van onze studenten binnenvaart. Helaas wordt er gemeld dat er geen budget is opgenomen in de meerjarenbegroting van de DAB Vloot om de Themis 2 te vervangen. Wel is men bereid een gelijkaardige samenwerkingsovereenkomst op te zetten als er elders budgetten gevonden kunnen worden.

Als het schip vervangen zou kunnen worden, kunnen er twee routes bevaren worden. Allereerst kan de Themis 2 vervangen worden door een gelijkaardig schip maar dan in een modernere uitvoering. In Nederland werd er bijvoorbeeld voor deze optie gekozen met het hypermoderne Ab Initio binnenvaartschip dat op 2 september jl. gedoopt werd. Een nieuwe versie biedt dan ook meerdere voordelen. Zo kan de technische infrastructuur geïnstalleerd worden die nodig is om het (semi-)autonoom varen te integreren in de opleiding. Zo kunnen leerlingen sneller kennismaken met deze innovatieve technologie en zijn ze mee met de meest recente evoluties in de sector. Daarnaast is er sinds vorig jaar een samenwerking op poten gezet tussen de Scheepvaartschool en het Havencentrum. Zij gebruiken de Themis 2, met bemanning en leerlingen van de Scheepvaartschool, om havenrondvaarten te organiseren voor leerlingen van de derde graad basisonderwijs. Zo kunnen jaarlijks duizenden kinderen van rond de twaalf jaar kennismaken met alles wat de haven en de opleiding te bieden hebben. Een samenwerking die enkel kan worden verdergezet als er voor deze optie gekozen wordt.

Een andere optie is om de Themis 2 te vervangen door een estuair schip. Deze optie heeft het voordeel dat dit schip ook gebruikt kan worden voor specifieke opleidingen door andere maritieme onderwijsinstellingen en de eigen zeevaartafdelingen. Het nadeel

daarentegen is dat dit ten koste gaat van de nodige vaartijd voor de binnenvaart-training.

De Hogere Zeevaartschool (HZS) heeft na een grondige analyse geoordeeld dat deze tweede optie de minst valabele is en er beter volop ingezet kan worden op optie 1.

Aangezien het voortbestaan van het opleidingsschip en de promotie van de binnenvaart samenhangen met het vinden van de nodige budgetten, heb ik de volgende vragen aan de minister.

1. Wat is de stand van zaken met betrekking tot het opleidingsschip Themis 2?
2. Hoe schat de minister het belang van een nieuw opleidingsschip in?
3. Wordt er budgettaire ruimte gezocht om de vervanging van het opleidingsschip alsnog te realiseren? Welke opties liggen hiervoor op tafel en met welke timing?

ANTWOORD

op vraag nr. 168 van 3 november 2022

van **ANNICK DE RIDDER**

1. Themis II, bouwjaar 1965, is een binnenvaartuig (type Kempenaar) dat sinds 2001 gebruikt wordt door het GO! De Scheepvaartschool in het kader van hun opleidingen. In 2001 werd hiertoe een samenwerkingsakkoord opgesteld tussen het Vlaams Gewest en de Scholengroep 1 van het gemeenschapsonderwijs. Het Vlaams Gewest financierde toen de ombouw van het schip (waarbij de gebruiker bijdroeg aan de kosten), MDK/Vloot werd aangewezen als bouwheer en eigenaar; en de gebruiker staat volledig in voor alle gebruikskosten, incl. groot onderhoud/schades.

In het vierde kwartaal van 2018 werd het schip omgebouwd naar aanleiding van verstrengde Bureau Veritas-klassereglementeringen. Deze werkzaamheden werden door MDK/Vloot in de markt gezet en opgevolgd. Op dat moment gebeurde een investering van 246.000 euro in het schip om opnieuw toekomst klaar te zijn. Deze investering werd voor elk de helft gedragen door MDK/Vloot en het GO! (middelen Onderwijs).

Eind september 2021 werd MDK/Vloot door de Scheepvaartschool op de hoogte gebracht van de plannen voor een nieuw opleidingsschip. Dit zou deel uitmaken van een studie.

In januari 2022 ontving MDK de vraag of er opnieuw kon bijgedragen worden aan een aantal aanpassingswerken aan de Themis II naar aanleiding van gewijzigde regelgeving. MDK/Vloot nam initiatief om de school te steunen en de nodige werken zullen in week 50 worden uitgevoerd.

2. Mijn administratie heeft altijd veel aandacht gehad voor de opleiding van maritieme en binnenvaartprofielen. Aangezien dit toekomstige medewerkers van de sector zijn, hecht ik veel belang aan kwalitatieve opleidingen met kwalitatief materiaal. In die zin zijn er reeds veel inspanningen geleverd door enerzijds het ter beschikking stellen van (nautisch-technische) expertise alsook het vrijmaken van middelen voor de ondersteuning van het maritiem onderwijs.
3. Naar aanleiding van de omzetting van de Europese richtlijn voor beroepskwalificaties in de binnenvaart (EU) 2017/2397 werd een werkgroep opgericht om de kwalitatieve instroom in de binnenvaart te verbeteren. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van het departement Mobiliteit, Onderwijs en Vorming, en Werk en Sociale Economie, de VDAB, vertegenwoordigers van de opleidingsinstellingen en van de binnenvaartsector. Deze interdepartementale werkgroep bestudeert, onder meer, op welke manier het Vlaamse maritiem onderwijs over een nieuw opleidingsschip kan beschikken dat voldoet aan de nieuwste technologische evoluties en vereisten. Voor de werkgroep is het duidelijk dat de bekostiging van een nieuw opleidingsschip uitgegaan moet worden van een PPS-structuur en dat dit dat dit binnen de Vlaamse overheid voldoende breed moet worden bekeken. De werkgroep onderzoekt momenteel in welke mate er lessen getrokken kunnen worden uit gelijkaardige projecten in het buitenland, zoals de mogelijkheden van Europese (co-)financiering.